

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January – 2022

Course	: BLIS	Date	: 28/01/2022
Subject Code	: BLIS-02	Time	: 10:00am to 12:00pm
Subject Name	: ગ્રંથાલય સંચાલન	Duration	: 02 Hours
		Max. Marks	: 50

- પ્રશ્ન-1 સંચાલનનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી સંચાલનના વિવિધ વિદ્યોનોએ આપેલ સિદ્ધાંતો વિગતે સમજાવો. 10
- અથવા
- ગ્રંથાલય ભવન આયોજન સંદર્ભે ગ્રંથાલયના વિવિધ વિભાગો અંગે વિગતવાર સમજૂતી આપો.
- પ્રશ્ન-2 પુસ્તક પસંદગી સંદર્ભે ડુરી અને ડો.રંગનાથને આપેલા સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. 10
- અથવા
- સામાયિક પસંદગીની પ્રક્રિયા સમજાવી સામાયિક પ્રાપ્તિની પદ્ધતિઓ વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-3 સંગ્રહ મેળવણીની આવશ્યકતા જણાવી તેની પદ્ધતિ અને સંપૂર્ણ પ્રક્રિયા આલેખો. 10
- અથવા
- પરિક્રમણ કાર્ય અંગે સમજાવી પરીક્રમણની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 10
1. માહિતી પદ્ધતિ સંચાલનના ફાયદા
 2. ગ્રંથાલય બાંધણી સંસ્થાએ આપેલ ગ્રંથ બાંધણીના નિયમો
 3. અગ્રંથ સામગ્રી પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયા
 4. નાણાકીય સંચાલનના સિદ્ધાંતો
 5. સહભાગી સંચાલનના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ
- પ્રશ્ન-5 નીચેના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. 10
1. સંચાલનના શાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતના પ્રવર્તક કોણ છે?
(a) હેન્રી ફેયોલ (b) એફ.ડબ્લ્યુ.ટેલર (c) લુથર ગુલિક (d) એસ.આર.રંગનાથન
 2. બાંધણી પ્રક્રિયા અંતર્ગત પ્રથમ કાર્ય કયું હોય છે?
(a) કવર લગાવવું (b) સિલાઈ (c) ગોઠવવું (d) શીર્ષક બાંધણી
 3. નેવાર્ક(Newark) _____ છે.
(a) સૂચિ પત્રકોના વ્યવસ્થાપનની પદ્ધતિ (b) વર્ગીકરણ પદ્ધતિ
(c) સામાયિક વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિ (d) ગ્રંથ આપ-લે પદ્ધતિ
 4. _____ તૃતીય કક્ષાના પ્રલેખો છે.
(a) સામાયિકો (b) પરિસંવાદ અહેવાલો (c) વાર્ષિકીઓ (d) માનાંકો
 5. પાછલા વર્ષના અંદાજ પત્રને ધ્યાનમાં લીધા વગર તૈયાર કરવામાં આવેલ અંદાજપત્રને _____ અંદાજપત્ર કહેવામાં આવે છે.
(a) શૂન્ય આધારિત (b) સૂત્ર આધારિત (c) કાર્યક્રમ આધારિત (d) કામગીરી અનુસાર

6. બ્રિટિશ સામયિકોની પસંદગી માટે _____ ઉપયોગી સ્ત્રોત છે.
- (a) Ulrich's International Periodicals (b) Willing's Press Guide
(c) Press in India (d) Chemical Abstract
7. ગુડ ઓફિસ કમિટી _____ નક્કી કરવામાં સહાયતા કરે છે.
- (a) વિદેશી વિનિયમ દર (b) વિદેશી વિક્રેતાઓ
(c) બજારમાં ઉપલબ્ધ ગ્રંથની કિંમત (d) ગ્રંથોના વેચાણની રીત
8. PERT ટેકનીક _____ માટે વપરાય છે.
- (a) આંકડા એકત્રીકરણ (b) કાર્ય વિશ્લેષણ
(c) પ્રણાલી વિશ્લેષણ (d) કાર્ય વર્ણન
9. ત્રિપત્રક પ્રણાલીનો ઉપયોગ _____ માટે કરવામાં આવે છે.
- (a) ગ્રંથોના સૂચિકરણ (b) સામયિકોની પ્રાપ્તિ અને નિયંત્રણ
(c) ફલક યાદી (d) ગ્રંથ પરિચાલન
10. ગ્રંથાલયનો જાળવણી વિભાગ _____ કાર્ય માટે જવાબદાર હોય છે.
- (a) ગ્રંથ સંગ્રહ વિકાસ (b) પ્રલેખ આપ-લે
(c) પ્રલેખ વર્ગીકરણ અને સૂચિકરણ (d) પ્રલેખ સંગ્રહ અને વ્યવસ્થાપન

